

9 Μαΐου 2023

Ευαγγελιστής Ιωάννης, Έκανε την ψυχή του λύρα αρμονική και στολισμένη με πολύτιμους λίθους που παράγει χρυσούς φθόγγους και την παραχώρησε στο Πνεύμα...

/ Σοφίας Πατερικής Απαύγασμα

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου
Υπόμνημα εις το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιον
Ομιλία α'

1. Οι θεαταί των κοσμικών αγώνων, όταν μάθουν ότι έρχεται κάποιος γενναίος αθλητής και στεφανωμένος, τρέχουν όλοι μαζί διά να ιδούν τα κατορθώματα και όλην την τέχνην και την δύναμίν του. Και θα ημπορούσες να ιδής ολόκληρον θέατρον από πολλές μυριάδας, όλους να έχουν προσηλωμένους και τους

σωματικούς αλλά και τους πνευματικούς οφθαλμούς των εκεί, διά να μη τους διαφύγη τίποτε από όσα γίνονται.

Αλλά και κάποιο μουσικός φημισμένος εάν έλθη, καθ' όμοιον πάλιν τρόπον αυτοί οι ίδιοι γεμίζουν το θέατρον και αφού εγκαταλείψουν όλα τα έργα των, που πολλές φορές είναι κατεπείγοντα και αναγκαία, ανεβαίνουν και κάθονται με πολλήν προθυμίαν διά να ακούσουν τα άσματα και τους μουσικούς τόνους, και να παρακολουθήσουν την συμφωνίαν και των δύο.

Και αυτά μεν κάμνουν οι πολλοί. Αλλά και όσοι έχουν πείραν από ρητορικούς λόγους, και αυτοί πάλιν το ίδιον κάμνουν διά τους σοφιστάς. Διότι έχουν και αυτοί θέατρα και ακροατάς και κρότους και θορύβους και λεπτομερή εξέτασιν των όσων λέγονται.

Εάν όμως των ρητόρων και των τραγουδιστών και των αθλητών οι θεαταί, ή οι θεαταί και ακροαταί μαζί, παρακολουθούν με τόσην προθυμίαν, πόσην βιασύνην και προθυμίαν θα έπρεπε να δείξετε σεις δεδομένου ότι δεν πρόκειται περί κανενός τραγουδιστού ή σοφιστού τώρα, ο οποίος κάμνει επίδειξιν, αλλά περί ανδρός [αναφέρεται στον Ευαγγελιστή Ιωάννη] ο οποίος ομιλεί από τους ουρανούς και βγάζει φωνήν πιο ευκρινή και από βροντήν; Διότι εκάλυψεν ολόκληρον την οικουμένην και την κατέκτησε και την εγένισε με την βοήν, όχι επειδή κραυγάζει δυνατά, αλλά επειδή κινεί την γλώσσαν με την θείαν χάριν.

Και το ακόμη αξιοθαύμαστον είναι ότι, ενώ η βοή είναι τόσον μεγάλη, δεν είναι καμμία αγρία και αηδιαστική, αλλά είναι πιο γλυκεία και ποθητή από κάθε μουσικήν αρμονίαν και γνωρίζει να θέλγη περισσότερο. Και μαζί με όλα αυτά είναι αγιωτάτη και προκαλεί ισχυρόν αίσθημα δέους, και είναι γεμάτη με τόσον πολλά μυστήρια και φέρει τόσον πολλά αγαθά, τα οποία όσοι τα δέχονται με προθυμίαν και τα διαφυλάσσουν με προσοχήν, δεν ημπορεί να είναι πλέον άνθρωποι, ούτε να παραμένουν επί της γης, αλλά αίρονται υπεράνω όλων των βιωτικών πραγμάτων και αφού μεταβληθούν εις αγγέλους, κατοικούν εις την γην, όπως και εις τον ουρανόν.

Διότι τώρα εμφανίζεται προς χάριν μας «ο υιός της βροντής», ο ηγαπημένος μαθητής του Χριστού, ο στύλος των εκκλησιών όλης της οικουμένης, αυτός που κρατεί τα κλειδιά του ουρανού, αυτός που έπιε το ποτήριον του Χριστού και εβαπτίσθη το βάπτισμά Του, αυτός που με πολύ θάρρος έπεσεν εις το στήθος του Δεσπότου, χωρίς να παίζη δράμα, ούτε να κρύπτη την κεφαλήν του με προσωπίον (διότι δεν θα ειπή τέτοια πράγματα), ούτε να ανεβαίνη επάνω εις οκρίβαντα*, ούτε να κτυπά με το πόδι του την ορχήστραν, ούτε στολισμένος με χρυσόν ένδυμα,

αλλά εμφανίζεται φορώντας στολήν που έχει απερίγραπτον ωραιότητα.

Διότι θα εμφανισθή εις εμάς ενδεδυμένος τον Χριστόν, θα έχη υποδήματα εις τα πόδια του τα ωραία, έτοιμος διά το Ευαγγέλιον της ειρήνης, δεν θα έχη την ζώνην γύρω από το στήθος, αλλά γύρω από την μέσην και θα είναι όχι από δέρμα της Φοινίκης ούτε με επένδυσιν χρυσού, αλλά θα είναι υφασμένη και κατασκευασμένη με την αλήθειαν.

Θα εμφανισθή αυτός εις εμάς τώρα, χωρίς ηθοποιίαν, διότι δεν υπάρχει εις αυτόν υποκρισία, ούτε φαντασία, ούτε μύθος, αλλά με ξεσκεπασμένην την κεφαλήν του θα μας

απαγγείλη την αλήθειαν γυμνήν. Όχι άλλο να είναι, και να προσπαθή να πείση όσους τον ακούουν μετά την εμφάνισιν, με το βλέμμα και με την φωνήν, ότι είναι άλλο, ούτε να χρειάζεται μουσικά όργανα διά την απαγγελίαν, όπως κιθάραν ή λύραν ή κάτι άλλο από αυτά, αλλά κάμνει τα πάντα με την γλώσσαν, βγάζοντας φωνήν που είναι γλυκυτέρα από κάθε κιθαρωδόν και μουσικήν και χρησιμωτέρα.

Έχει δε προσκήνιον μεν ολόκληρον τον ουρανόν, θέατρον δε την οικουμένην, θεατάς δε και ακροατάς όλους τους αγγέλους και όσους από τους ανθρώπους συμβαίνει να είναι άγγελοι ή επιθυμούν να γίνουν. Διότι μόνον αυτοί θα ημπορούσαν να ακούσουν ευκρινώς και με προσοχήν αυτήν την αρμονίαν και να την παρουσιάσουν εις τα έργα των και να είναι ακροαταί τέτοιοι που πρέπει.

Ενώ οι άλλοι όλοι, ωσάν τα μικρά παιδιά, ακούουν μεν, αλλά δεν καταλαβαίνουν αυτά τα οποία ακούουν, και συγκινούνται από τα γλυκίσματα και τα παιδικά παιγνίδια, έτσι και αυτοί ζώντας με γέλοια και απολαύσεις και πλούτον και εξουσίαν και χάριν της κοιλίας των, ακούουν μεν κάποτε κάποτε αυτά που λέγομεν, αλλά δεν παρουσιάζουν τίποτε το σπουδαίον και υψηλόν εις τα έργα των, έχοντες προσηλώσει άπαξ διά παντός τους εαυτούς των εις την λάσπην και την κατασκευήν πλίνθων.

Εις αυτόν τον απόστολον παρευρίσκονται αι ουράνιαι δυνάμεις θαυμάζουσαι το κάλλος της ψυχής και την σύνεσιν του και το ύψος της αρετής, με την οποίαν προσείλκυσε και αυτόν τον Χριστόν και έλαβε το πνευματικόν χάρισμα. Διότι αφού έκανε την ψυχήν του ωσάν κάποια λύραν αρμονικήν και στολισμένην με πολύτιμους λίθους που παράγει χρυσούς φθόγγους, την παρεχώρησεν εις το Πνεύμα διά να αντηχήση με αυτήν κάτι το σπουδαίον και υψηλόν.

Συνεχίζεται

Από τον τόμο Ιωάννου Χρυσοστόμου, Άπαντα τα έργα 12, Εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια Παναγιώτη Παπαευαγγέλου δρ. Θεολογίας. Έκδοση Πατερικαί Εκδόσεις «Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς».

PERMANENTLY_REMOVED